

Lovisa Wassbäck
Avfall
08-508 465 61
lovisa.wassback@tk.stockholm.se

Till
Kommunstyrelsen

Svar på remiss om remiss av kommissionens förslag till revidering av WEEE-direktivet, dnr 001-264/2009

Remissen

Trafikkontoret har från Kommunstyrelsen fått ”Remiss av Kommissionens förslag till revidering av WEEE-direktivet” på remiss. Yttrande görs i form av ett kontorsutlåtande som kommer att anmälas i Trafik- och renhållningsnämnden vid sammanträdet den 12 maj.

Bakgrund

Stockholms stad har idag, liksom Sveriges övriga kommuner, ett samarbetsavtal med producenternas sammanslutning El-Kretsen. Avtalet innebär att El-Kretsen omhändertar det elavfall av karaktären hushållsprodukter, som lämnats i kommunens insamlingsystem. Det insamlade elavfallet förbehandlas sedan hos certifierade mottagare, för att slutligen materialåtervinnas eller energiutvinnas.

Trafikkontorets synpunkter

Kommissionen föreslår flera angelägna förbättringar och förtydliganden i WEEE-direktivet. Trafikkontoret har tagit del av Avfall Sveriges utkast till remissvar och instämmer till största del i deras synpunkter.

Artikel 7: Insamlingsnivå

Trafikkontoret instämmer med kommissionens intentioner att det är angeläget att revidera nuvarande insamlingsnivå. Sverige samlar redan in fyra gånger mer än det nuvarande insamlingsmålet på 4 kg/invånare och år. Kommissionen föreslår att insamlingsnivån i stället varje år ska beräknas utifrån den totala vikt WEEE som satts på marknaden de två föregående åren. Denna parameter är dock känslig för t ex konjunkturskiftningar och tar inte hänsyn till produkternas varierande livslängd. Den föreslagna nivån på 65 % motsvarar den faktiska genomsnittliga insamlingsnivån i medlemsstaterna idag. Trafikkontoret anser att målet borde kunna sättas högre för att stimulera till en ökad återvinning. En modell kan vara en miniminivå med nationellt anpassade högre mål för de länder som redan idag

har en hög insamlingsnivå. Målet borde också kunna börja gälla tidigare än år 2016.

Trafikkontoret ser en risk för att insamlingen koncentreras på de tunga produkterna för att på ett enkelt sätt nå upp till målet. Det kan av den anledningen vara lämpligt att ha separata insamlingsmål för olika produktkategorier, såsom kyl- och frysutrustning, vitvaror, TV/monitorer, småelektronik, ljuskällor respektive övrigt elavfall. Detta skulle också medföra krav på förbättrade insamlingssystem anpassade för s k småelektronik, som är alltmer vanligt förekommande i hushållen.

Artikel 11: Återvinningsmål

Kommissionen föreslår att målen för återvinning även ska inbegripa återanvändning av hela apparater och medicinsk utrustning. Trafikkontoret instämmer i att återanvändning är en väg att hålla nere mängden avfall, förutsatt att varje återanvänd produkt används i stället för en ny, så inte den totala mängden som finns i omlopp ökar. Man bör dock ha i åtanke att teknikutvecklingen går snabbt och att både energiförbrukning och halter av miljöskadliga ämnen ofta är lägre i nyare produkter. Man bör också vara medveten om att i de fall rekonditionerat elavfall exporteras till länder utanför gemenskapen, finns en stor risk att produkterna inte hanteras på ett miljömässigt sätt när de slutligen kasseras. Samma krav bör ställas på de som rekonditionerar elavfall som på de som förbehandlar, vad gäller rapporteringsskyldighet och tillstånd för verksamheten.

Vad gäller insamlingen bedömer trafikkontoret att det skulle vara mycket komplicerat att, med den insamlingsmodell vi har idag i Stockholm, samla in elavfallet i två olika flöden för återanvändning respektive återvinning.

Artikel 12: Finansiering av hanteringen av WEEE från privathushåll

Trafikkontoret anser att formuleringen att medlemsstaterna i lämpliga fall bör uppmuntra producenterna att finansiera kostnaderna för insamling av WEEE från privathushåll är alltför vag. Ur kommunernas synvinkel är det viktigt att hushållen erbjuds en god servicenivå på insamlingen av elavfall. På så vis kan andelen elavfall i hushållssoporna och andelen som "hamnar på villovägar" hållas låg. I den plockanalys som trafikkontoret utförde på hushållens soppåse hösten 2008 hittades 0,6 procent elavfall. Andelen tenderar att ha ökat jämfört med tidigare plockanalyser. Målet i stadens avfallsplan är att andelen elavfall och farligt avfall i soppåsen och grovavfallet ska understiga 1 promille. Eftersom elavfallet i soppåsen både kan ge problem vid förbränningen och risk för spridning av miljöskadliga ämnen, är det viktigt att producenterna möter upp med ökade resurser för insamling i takt med att mängden elavfall hos konsumenterna ökar. Det är också

viktigt för förtroendet hos konsumenterna att det finns resurser för att hantera det elavfall som uppkommer. Trafikkontoret anser därför att det är viktigt att producenterna fullt ut bär ansvaret för finansieringen av insamling och behandling av elavfallet.

Övrigt

Sedan tidigare omfattar WEEE-direktivet inte glödlampor. Sverige har genom förordning 2000:208 infört ett nationellt producentansvar för glödlampor och belysningsarmatur. Avfall Sverige har uppmärksammat att möjligheten att ha denna nationella förordning riskeras i och med den föreslagna överflyttningen av förteckningen över produktkategorier från WEEE-direktivet till ROHS-direktivet. Trafikkontoret instämmer i Avfall Sveriges synpunkt att det är ytterst viktigt att Sveriges nuvarande producentansvar för glödlampor kan behållas. Glödlampor bör samlas in separat av flera anledningar; de innehåller bly (framförallt äldre lampor), de bör materialåtervinnas i stället för att hamna i förbränningsanläggningarna, de lätt kan förväxlas med lågenergilampor, vilka ska samlas in på kvicksilverinnehållet. Stora insatser har gjorts för att informera hushållen om hur glödlampor ska hanteras och det skulle därför innebära en stor risk för rubbat förtroende om de inte längre skulle samlas in separat. Det optimala vore om ett producentansvar för glödlampor kan införas i hela EU. Där har Sverige möjlighet att vara ett föregångsland och visa att det är tekniskt och miljömässigt möjligt att samla in och återvinna alla ljuskällor, inklusive glödlampor.

Slut